U S N E S E N Í

Zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů, složený z předsedy JUDr. Pavla Vrchy a soudců JUDr. Marie Žiškové, JUDr. Romana Fialy, JUDr. Michala Mazance, JUDr. Pavla Pavlíka a JUDr. Milady Tomkové, rozhodl o návrhu **Českého telekomunikačního úřadu,** se sídlem v Praze 9, Sokolovská 219 (adresa pro doručování: poštovní přihrádka 02, 225 02 Praha 025), na rozhodnutí kompetenčního sporu mezi ním a **Okresním soudem v Mostě** a **Krajským soudem v Ústí nad Labem,** a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Mostě pod sp. zn. 14 C 488/2009, o 4157,50 Kč s příslušenstvím: žalobkyně **Český inkasní kapitál, a. s.,** se sídlem v Praze 1, Václavské náměstí 808/66, IČ 27646751, zastoupené JUDr. Romanem Majerem, advokátem se sídlem v Plzni, Úslavská 33, a žalovaného **R. T,**

takto:

I. **Příslušný** vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Mostě pod sp. zn. 14 C 488/2009, v části týkající se zaplacení smluvní pokuty ve výši 3150 Kč, **je správní orgán.**

II. Usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 6. 2010, čj. 17 Co 652/2009 - 49, **se zrušuje** ve výroku I., kterým bylo změněno usnesení Okresního soudu v Mostě ze dne 23. 11. 2009, čj. 14 C 488/2009 - 32.

III. Rozsudek Okresního soudu v Mostě ze dne 16. 8. 2011, čj. 39 C 374/2010 - 62, **je nicotný.**

Odůvodnění:

Návrhem doručeným dne 14. 12. 2010 se Český telekomunikační úřad domáhal, aby zvláštní senát rozhodl spor o pravomoc vzniklý ve smyslu § 1 odst. 1 písm. a) zákona č. 131/2002 Sb. mezi ním a Okresním soudem v Mostě ve věci žaloby vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 14 C 488/2009 týkající se zaplacení 4157,50 Kč s příslušenstvím.

Z předložených soudních spisů vyplynuly následující skutečnosti:

Společnost Telefónica Czech Republic, a. s. (dále jen „Telefónica“), uzavřela se žalovaným smlouvu o poskytování telekomunikačních služeb, na jejímž základě žalovanému poskytovala služby prostřednictvím mobilní telekomunikační sítě. Za tyto služby se žalovaný zavázal platit měsíčně částku, kterou mu Telefónica vyfakturovala. Žalovaný neuhradil ke dni podání tři faktury na částku v celkové výši 4157,50 Kč, skládající se z neuhrazených plateb za telekomunikační služby ve výši 1007,50 Kč a ze smluvní pokuty za porušení povinnosti vyplývající z čl. 11 odst. 4 Všeobecných smluvních

podmínek ve výši 3150 Kč. Podle tvrzení žalobkyně obsažené v jejím podání ze dne 19. 4. 2011 žalovaný porušil povinnost nepřetržitě užívat zvolený tarif neuhrazením vyúčtování za služby.

Na základě smlouvy o postoupení pohledávky postoupila Telefónica pohledávku ve výši 4157,50 Kč žalobkyni. Žalobkyně podala proti žalované dne 8. 9. 2008 u Okresního soudu v Teplicích žalobu na zaplacení této částky s příslušenstvím. Usnesením ze dne 16. 4. 2009, čj. 39 Ro 1946/2008 - 28, vyslovil Okresní soud v Teplicích svoji místní nepříslušnost a věc postoupil Okresnímu soudu v Mostě.

Okresní soud v Mostě usnesením ze dne 23. 11. 2009, čj. 14 C 488/2009 - 32, řízení o žalobě zastavil (výrok I.) s tím, že po právní moci usnesení bude věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu (výrok II.). V odůvodnění uvedl, že podle § 129 odst. 1 zákona č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“), rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné a účastníkem, popř. uživatelem na straně druhé, Český telekomunikační úřad. Rozhodování sporů o úhradě za poskytování telekomunikačních služeb mezi poskytovatelem a osobou, která je účastníkem využívajícím telekomunikačních služeb na základě účastnické smlouvy, nepatří do pravomoci soudů. S odkazem na judikaturu zvláštního senátu okresní soud konstatoval, že charakter sporu vymezený v § 129 zákona je určen v době vzniku závazku a změna v osobě věřitele jej cesí nemění. Postoupením pohledávky žalobkyni se tedy na podstatě a charakteru sporu ničeho nezměnilo. Z důvodu nedostatku pravomoci soud řízení zastavil s tím, že po právní moci rozhodnutí bude věc postoupena příslušnému úřadu.

Proti usnesení okresního soudu brojila žalobkyně dne 4. 12. 2009 odvoláním u Krajského soudu v Ústí nad Labem. Podle žalobkyně o postoupené pohledávce nemá pravomoc rozhodovat Český telekomunikační úřad, protože nejsou splněny podmínky uvedené v § 129 zákona o elektronických komunikacích. Český telekomunikační úřad řeší spory pouze mezi zákonem stanovenými subjekty, a to osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné, a účastníkem nebo uživatelem na straně druhé. Žalobkyně není osobou vykonávající komunikační činnost, k rozhodování sporu je proto příslušný soud.

Krajský soud považoval odvolání za částečně důvodné. Přisvědčil okresnímu soudu, že změna věřitele v důsledku postoupení pohledávky osobou poskytující služby elektronických komunikací nemá vliv na pravomoc Českého telekomunikačního úřadu rozhodovat v projednávané věci. Upozornil však, že dlužná částka 4157,50 Kč se skládá z nezaplacených plateb za telekomunikační služby ve výši 1007,50 Kč a ze smluvní pokuty ve výši 3150 Kč. Podle krajského soudu není právo na zaplacení smluvní pokuty finančním plněním spjatým s poskytováním telekomunikačních služeb, nejedná se tedy o plnění podle zákona o elektronických komunikacích, ale o plnění podle obecných občanskoprávních předpisů. Krajský soud proto potvrdil usnesení okresního soudu o zastavení řízení jen ohledně částky 1007,50 Kč, o které i podle jeho právního názoru má pravomoc rozhodovat Český telekomunikační úřad, ale změnil rozhodnutí soudu I. stupně ohledně částky smluvní pokuty 3150 Kč tak, že řízení se nezastavuje a věc Českému

telekomunikačnímu úřadu postoupena nebude. Vyšel z právního názoru, že o smluvní pokutě má pravomoc rozhodovat soud.

Okresní soud v Mostě, vázaný právním názorem odvolacího soudu, rozsudkem ze dne 16. 8. 2011, čj. 39 C 374/2010 - 62, stanovil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni 3150 Kč s příslušenstvím a náhradu nákladů řízení.

Český telekomunikační úřad (dále jen „navrhovatel“) podal návrh zvláštnímu senátu k rozhodnutí kladného kompetenčního sporu. Navrhovatel vychází z toho, že smluvní pokuta je sankcí vycházející z porušení povinnosti ze smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je vztahem příčiny a následku; nelze je posuzovat odděleně. O smluvní pokutě tedy má rozhodovat on sám, jako orgán, který je podle zákona příslušným k rozhodnutí o sporech vyplývajících z vlastního porušení povinností. Navrhovatel dále odkázal na rozhodnutí zvláštního senátu ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 - 7.

Při řešení vzniklého sporu o pravomoc mezi správním úřadem a obecným soudem ohledně zaplacení smluvní pokuty ve výši 3150 Kč s příslušenstvím se zvláštní senát řídil následující úvahou:

S účinností od 1. ledna 2003 se postupuje při kladných nebo záporných kompetenčních sporech o pravomoc nebo věcnou příslušnost vydat rozhodnutí podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů.

Jak již zvláštní senát uvedl v usnesení ze dne 9. 9. 2008, čj. Konf 27/2008 - 7, publikovaném pod č. 1738/2009 Sb. NSS, www.nssoud.cz, smluvní pokuta je typickým soukromoprávním institutem; jde o způsob zajištění závazku, jehož účelem je zpravidla peněžitá sankce za porušení či nesplnění (smluvní) povinnosti (§ 544 odst. 1 občanského zákoníku). Při posuzování pravomoci k rozhodování sporů na úseku elektronických komunikací, jejichž předmětem je právě nárok na smluvní pokutu, je však nutné především vycházet z charakteru povinnosti, která byla porušena. Vztah mezi porušenou povinností a nárokem na smluvní pokutu je totiž vztahem příčiny a následku, které nelze posuzovat odděleně; existence porušení povinnosti je přitom určující pro existenci nároku na smluvní pokutu, nikoliv obráceně. O smluvní pokutě tedy bude rozhodovat ten orgán, který je podle zákona příslušný k rozhodování sporů o porušení povinnosti, za něž je smluvní pokuta vymáhána.

Ustanovení § 108 odst. 1 písm. g) zákona o elektronických komunikacích zakládá pravomoc Úřadu rozhodovat ve sporech tam, kde tak stanoví tento zákon; podle § 129 odst. 1 zákona pak Úřad rozhoduje spory mezi osobou vykonávající komunikační činnost (§ 7) na straně jedné a účastníkem, popřípadě uživatelem, na straně druhé, na základě návrhu kterékoliv ze stran sporu, pokud se spor týká povinností uložených tímto zákonem nebo na jeho základě. Podle § 64 odst. 1 téhož zákona je účastník, popřípadě uživatel veřejně dostupné služby elektronických komunikací, povinen uhradit za poskytnutou službu cenu ve výši platné v době poskytnutí této služby.

Pokud by tedy ve smlouvě mezi osobou vykonávající komunikační činnost a účastníkem byla dohodnuta smluvní pokuta pro případ, že účastník neuhradí cenu za poskytnutou službu, byl by k rozhodování o smluvní pokutě příslušný navrhovatel, neboť neuhrazení ceny za poskytnutou službu je porušením povinnosti podle zákona o elektronických komunikacích a nárok na smluvní pokutu je na toto porušení přímo navázán. Kdyby v takovém případě rozhodoval o smluvní pokutě soud, musel by nejprve posoudit, zda došlo k porušení povinnosti uhradit cenu za poskytnutou službu, což by však znamenalo nepřípustnou ingerenci do pravomoci navrhovatele, která je mu svěřena v citovaném § 127 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích.

V projednávané věci se jedná právě o výše zmiňovaný případ, kdy žalobkyně požaduje po žalovaném smluvní pokutu za porušení povinnosti uhradit cenu za poskytnuté služby elektronických komunikací (§ 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích; srov. podání žalobkyně ze dne 19. 4. 2011 založené na čl. 42 soudního spisu Okresního soudu v Mostě sp. zn. 39 C 374/2010). Nárok na smluvní pokutu je přímo navázán na porušení povinnosti vyplývající z § 64 odst. 1 zákona o elektronických komunikacích; jedná se tedy o spor týkající se povinností uložených zákonem o elektronických komunikacích, nebo na jeho základě, o němž má rozhodovat Český telekomunikační úřad (§ 129 odst. 1 tohoto zákona).

Zvláštní senát z uvedených důvodů vyslovil, že k rozhodnutí o věci je dána pravomoc správního orgánu (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., výrok I.).

Protože pak v řízení, které následovalo po řízení odvolacím, okresní soud mimo svou pravomoc (vázán v té době rozhodnutím krajského soudu) rozhodl o té části návrhu, která se týká smluvní pokuty, vyslovil zvláštní senát podle § 5 odst. 2 zákona č. 131/2002 Sb. nicotnost rozhodnutí (rozsudku Okresního soudu v Mostě ze dne 16. 8. 2011, čj. 39 C 374/2010 - 62).

Pravomocné rozhodnutí zvláštního senátu je podle § 5 odst. 5 zákona č. 131/2002 Sb. závazné pro strany kompetenčního sporu, účastníky řízení, v němž spor vznikl, pro správní orgány [§ 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] i soudy. Bude proto na krajském soudu, aby v intencích výše uvedených závěrů zvláštního senátu znovu rozhodl o odvolání ohledně částky připadající na smluvní pokutu, a následně byla věc postoupena Českému telekomunikačnímu úřadu.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně 10. listopadu 2011

JUDr. Pavel Vrcha
předseda zvláštního senátu